

om den samme Misforstaaelse. Nu var der i og for sig ikke noget i Vejen for, at man kunde lægge en Næringsafgift paa Teatrene. I andre Lande har man jo lagt meget betydelige og store Næringsafgifter paa dette særlige Erhverv som særlig Næringskat. Jeg tænker naturligvis først og fremmest paa den Skat, den højtærede Finansminister hentydede til ved Forelæggelsen af Lovforslaget, nemlig den franske *droit des patentes*, en Skat, der er en Næringsafgift, fordi den ubetinget retter sig mod Erhvervet som Teaterdirektør o. l. og i sit Grundlag aldeles ser bort fra Forholdet til det teaterbesøgende Publikum. I Frankrig, hvor denne *droit des patentes* spiller en meget stor Rolle og er en meget stor Afgift paa alle forskellige Erhverv, og paalignes paa et meget forskelligartet Grundlag, er altsaa alle den Slags Bedrifter ramte meget stærkt af den Afgift. Ved Siden deraf have de tillige i Frankrig, hvad jeg ogsaa tror, den højtærede Finansminister antydede, en Forbrugsafgift eller i alt Fald en Skat, der nærmer sig mere til en Forbrugsafgift. Det er deres *droit des pauvres*, en Skat, hvis Navn blot antyder, at den opkræves til Fordel for de fattige, men som ellers nærmest har Karakteren af en Stempelkat. Den er altsaa for saa vidt en Forbrugsafgift, som den i hele sit Anlæg er bestemt til at væltes over paa Forbrugeren, men den er samtidig som Stempelskat ikke i saa direkte Rapport til Forbrugeren som den Skat, her er foreslaaet.

Nu maa man jo først og fremmest spørge, om en Forbrugsskat her er berettiget. Ved Forbrugsskatter er det egentlige beskatningsmæssige Forhold mellem Staten og Forbrugeren som Skatteyder jo det, at man gennem hans Forbrug vil bedømme eller i hans Forbrug ser et Udtryk for hans Velstand, for hans Skatteevne og derfor vil ramme ham derigennem. Det bliver absolut til enhver Tid det afgørende og det principale ved Forbrugsskatter. Ved Siden deraf knytter man jo ofte til Forbrugsskatter Sideformaal eller i alt Fald Sidebetragtninger. Man vurderer dette Forbrugs hele Karakter, om det er et Luksusforbrug, eller det er et Nødvendighedsforbrug, og selvfølgelig maa det for Staten, der kræver Skatten efter Forbruget, altid blive et Hensyn af stor Betydning, om et Forbrug er et Nødvendigheds- eller et Luksusforbrug. Dog vil man naturligvis ikke være afskaaren fra at paalægge Nødvendighedsforbrug Afgifter. Vi have jo her i Danmark i tidligere Tid haft Skat paa de første Livsfornødenheder, og vi

kende det i mange europæiske Lande den Dag i Dag, fordi det ganske simpelt kan være en Nødvendighed. Men man foretrækker selvfølgelig, saa længe det lader sig gøre, at lægge Skatten paa Luksusvarerne. Ved Luksus skal man ikke forstaa bogstaveligt det fuldstændig overflødige, som mange ere tilbøjelige til at tro. Det er mere et teknisk Udtryk, som betegner det Forbrug, der ikke hører til de første Livsfornødenheder. Derfor kan det være et særdeles berettiget Forbrug, og det behøver ikke at stemple den Mand, som er oppe paa dette Forbrug, som en Mand, der særlig lever i Luksus. Der ligger altsaa forskellige Nuancer i det Ord Luksus, alt eftersom man bruger det i den ene eller den anden Forbindelse.

En anden Modsætning end denne mellem Luksuskat og Nødvendighedsskat er Skatter paa det gavnlige Forbrug og Skatter paa det Forbrug, som man mener er til en vis Grad skadeligt. Ogsaa dette Hensyn tages selvfølgelig, naar man gaar til Forbrugsskatten. Man foretrækker naturligvis der at beskatte det Forbrug, som man anser for at være ikke saa gavnligt, ikke saa heldigt, ikke saa ønskeligt for Borgerne, fremfor det Forbrug, hvor man finder, at Borgerne benytte deres Indkomster paa en heldig, gavnlig, moralsk god Maade. Naar jeg nævner „skadeligt Forbrug“, maa dette ikke tages alt for bogstaveligt. Det er kun for hurtigt at betegne den ene Retning af Forbruget i Modsætning til den anden. Selvfølgelig vil man helst gaa til at beskatte det skadelige Forbrug. Men ogsaa der er man i høj Grad afhængig af, hvad der kan give den fornødne Indtægt, og hvad det er nødvendigt at beskatte. Naar man f. Eks. ser paa vore Forbrugsafgifter i Danmark, have vi jo været nødt til at maatte lægge Afgift paa mange Forbrugsartikler, som maa betegnes som sunde og nødvendige. Jeg behøver kun at nævne Sukker. Alle ville erkende, at Sukkerforbruget betyder noget til en Befolknings Karakteristik, og det er ogsaa benyttet meget i Statistikken, naar man har villet give et statistisk Udtryk for et Folks Leve- maade og Kultur paa Forbrugets Omraade, at angive, hvor meget Sukker Befolkningen bruger. Vi se ogsaa, at i de Nationer i Evropa og i de europæisk-amerikanske Folkesamfund, som staa højest, kommer Sukkerforbruget ogsaa altid højest der, hvor Kulturtrinet efter den almindelige Opfattelse staa højest. Derfor er det klart, at naar man her kun lægger en Skat paa den Skatteevne, som giver sig Udtryk i,